

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Dagmar Nygrínové a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobce: **Občanské sdružení LÍPA 2000**, IČ: 70883998, se sídlem Gregorova 127/12, Písek, proti žalovanému: **Krajský úřad - Jihočeský kraj**, se sídlem U Zimního stadionu 1952/2, České Budějovice, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 3. 3. 2010, č. j. 10 A 5/2010 - 34,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Usnesením ze dne 3. 3. 2010, č. j. 10 A 5/2010 - 34, Krajský soud v Českých Budějovicích zamítl návrh žalobce na osvobození od soudního poplatku pro řízení o žalobě žalobce proti rozhodnutí žalovaného č. j. KUJCK/34099/2009/OZZL/Hk/O-112/09, ze dne 8. 1. 2010. Napadeným rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Písek ze dne 15. 10. 2009, č. j. MUPI/2009/26038/LO, jímž bylo městu Písek povoleno pokácení lípy velkolisté rostoucí mimo les na pozemku parc. č. 1146/13 v katastrálním území Písek z důvodu stavby příjezdové komunikace do vnitrobloku, kde je podle územního plánu počítáno s výstavbou obytných domů.

Krajský soud v Českých Budějovicích v odůvodnění předmětného usnesení uvedl, že žalobce požádal o osvobození od soudních poplatků z důvodu, že nemá žádný zdanitelný příjem ani větší než nepatrný majetek. Ve formuláři „Potvrzení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech pro osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce“ žalobce vyplnil, že kromě členských příspěvků 400 Kč nedisponuje žádnými jinými příjmy ani majetkem. Soud posuzoval splnění zákonných podmínek ve vztahu ke konkrétním majetkovým poměrům žalobce a výši poplatku a dospěl k závěru, že podmínky pro osvobození nejsou splněny.

Konstatoval, že pokud má žalobce za cíl být jako občanské sdružení aktivně činným, je zcela na místě po něm požadovat, aby si materiální prostředky pro realizování tohoto cíle v nezbytné míře pro svou činnost zajistil. Nemůže proto vlastní odpovědnost za nedostatek finančních prostředků přenášet na stát. Pokud žalobce opakovaně po celou řadu let rezignuje při zajišťování alespoň základních prostředků na činnost sdružení a předpokládá, že jeho náklady ponese stát, pak takový požadavek není legitimní a nemá oporu v ustanovení § 36 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Mechanická aplikace tohoto ustanovení by totiž ve svém důsledku znamenala absolutní právo bezplatného přístupu k soudu pro určitou skupinu žalobců. Postup soudu proto nelze vnímat jako ztěžování práva na soudní ochranu, neboť soudní poplatek nedosahuje nepřiměřené výše a nelze akceptovat žalobcovu rezignaci na získání základních prostředků pro svou činnost.

Proti tomuto usnesení podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas kasační stížnost z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), c) a d) s. ř. s. Namítal, že soud nepravdivě a v rozporu se skutečností uvedl, že stěžovatel neprokázal naplnění podmínek pro osvobození od soudních poplatků. Konstatoval, že o osvobození požádal podáním doručeným soudu dne 12. 2. 2010 a vyplněným formulářem vzor 060 ze dne 2. 3. 2010 doložil, že soudní poplatek zaplatit nemůže, neboť nemá dostatečné prostředky, tedy prokázal naplnění podmínek § 36 odst. 3 s. ř. s. Soud podle stěžovatele ví, že zaplacení soudního poplatku je jeho možnostmi a prostředky nesplnitelné a zastavením řízení by mu vznikla újma na základním právu na spravedlivé projednání jeho záležitosti soudem v přiměřené lhůtě a bez zbytečných průtahů, zaručeném a čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, čl. 10 Ústavy České republiky a čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Stěžovatel podotkl, že poplatková povinnost podle zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, není povinností absolutní a soudy musí respektovat podmínky pro osvobození od soudních poplatků stanovené v § 36 s. ř. s. Namítal, že zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku je za stavu, kdy nemajetný poplatník nemá dostatečné finanční prostředky, zjevným příkladem procesní absurdity a diskriminace. Krajskému soudu stěžovatel vytkl, že opomněl právní názor Nejvyššího správního soudu vyslovený v rozsudku sp. zn. 5 As 34/2007, podle něhož za nicotné lze mimo jiné považovat rozhodnutí zcela nelogické. Zmatečnost řízení před krajským soudem spočívá podle stěžovatele v tom, že místo předsedy senátu rozhodoval asistent soudce, a dále v tom, že v poučení soud nesprávně uvedl, že proti tomuto usnesení lze podat kasační stížnost z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., ačkoliv předmětným usnesením nebyl návrh odmítnut ani řízení zastaveno. Nepřezkoumatelnost napadeného usnesení spatřoval stěžovatel v jeho neurčitosti, nesrozumitelnosti a nedostatku důvodů rozhodnutí. Soud vyšel z obecného názoru, že pokud má stěžovatel za cíl být jako občanské sdružení aktivně činným, je zcela na místě požadovat, aby si materiální prostředky pro realizaci tohoto cíle v nezbytné míře pro svou činnost zajistil. Soud však neuvedl, zda a jakým způsobem má stěžovatel možnost si finanční prostředky opatřit, a není zřejmé, na základě kterých konkrétních důkazů a úvah při jejich hodnocení dospěl soud k závěru, že podmínky pro osvobození nejsou splněny. Stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

V den podání kasační stížnosti (17. 3. 2010) Krajský soud v Českých Budějovicích usnesením č. j. 10 A 5/2010 - 42 řízení o žalobě zastavil. Toto usnesení Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 9. 6. 2010, č. j. 4 As 27/2010 - 62, zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud přípisem ze dne 23. 8. 2010, č. j. 4 As 26/2010 - 74, požádal stěžovatele o sdělení, jaký je aktuální počet členů sdružení, jaká je roční výše členského příspěvku jednoho člena, kolik činí zápisné na jednoho člena sdružení a jakou celkovou částku sdružení inkasovalo na zápisném v roce 2009 a v roce 2010.

Stěžovatel v podání ze dne 30. 8. 2010 uvedl, že občanské sdružení LÍPA 2000 má v současné době sedm členů. Pět členů jsou důchodci z toho čtyři ve věku přes sedmdesát let. Roční výše členského příspěvku jednoho člena činí 50 Kč a v letech 2009 a 2010 sdružení neinkasovalo žádnou částku na zápisném.

Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval otázkou přípustnosti podané kasační stížnosti. Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu *v řízení o kasační stížnosti proti usnesení krajského soudu o zamítnutí návrhu žalobce na osvobození od soudních poplatků není třeba trvat na zaplacení soudního poplatku za kasační stížnost ani na povinném zastoupení advokátem* (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 10. 2007, č. j. 1 Afs 65/2007 - 37, www.nssoud.cz).

Citovaný právní názor lze bezpochyby aplikovat též v projednávané věci, neboť striktní trvání na podmínce zaplacení soudního poplatku a zastoupení advokátem v řízení o kasační stížnosti by způsobilo jen řetězení téhož problému, případně by mohlo vést k nepřipustnému odepření přístupu k Nejvyššímu správnímu soudu. S ohledem na tuto skutečnost netrvá Nejvyšší správní soud na platbě soudního poplatku, ani na povinném zastoupení stěžovatele a tyto okolnosti zohledňuje i při posuzování dalších náležitostí kasační stížnosti, které tak má rovněž za splněné.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Z obsahu kasační stížnosti vyplývá, že ji stěžovatel podal z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a), c) a d) s. ř. s.

Podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. *kasační stížnost lze podat pouze z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení*. Nesprávné právní posouzení spočívá buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní názor, popř. je sice aplikován správný právní názor, ale tento je nesprávně vyložen.

Podle § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s. *kasační stížnost lze podat pouze z důvodu tvrzené zmatečnosti řízení před soudem spočívající v tom, že chyběly podmínky řízení, ve věci rozhodoval vyloučený soudce nebo byl soud nesprávně obsazen, popřípadě bylo rozhodnuto v neprospěch účastníka v důsledku trestného činu soudce*.

Podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. *kasační stížnost lze podat pouze z důvodu tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé*.

Kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud předně posoudil námitku zmatečnosti řízení spočívající v tvrzení o nesprávném obsazení soudu. Pokud by tuto námitku shledal důvodnou, musel by Nejvyšší správní soud napadené usnesení zrušit, aniž by se mohl zabývat dalšími námitkami stěžovatele.

Podle § 36a odst. 5 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů, *asistent soudce je oprávněn podílet se na rozhodovací činnosti soudu v rozsahu stanoveném zvláštním právním předpisem pro vyšší soudní úředníky; na jeho postavení se přiměřeně použijí ustanovení upravující postavení vyšších soudních úředníků*.

Podle § 10 odst. 3 písm. zákona č. 121/2008 Sb., o vyšších soudních úřednících a vyšších úřednících státního zastupitelství a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, *nestanoví-li zvláštní zákon jinak, může vyšší soudní úředník provádět v občanském soudním řízení a v soudním řízení správním tyto úkony soudu: rozhodování ve věcech soudních poplatků, včetně rozhodování o osvobození od povinnosti platit soudní poplatek, rozhodování o zastavení řízení z důvodu nezaplacení poplatku a zrušení uvedeného rozhodnutí, s výjimkou případů, kdy uložení povinnosti zaplatit poplatek souvisí s rozhodnutím ve věci samé.*

Citovaná ustanovení mimo jakoukoliv pochybnost poskytují asistentům soudců kompetenci rozhodovat ve věcech soudních poplatků v řízeních vedených podle soudního řádu správního. Podobně se Nejvyšší správní soud vyslovil i v odůvodnění rozsudku ze dne 25. 6. 2008, č. j. 4 As 5/2008 - 49, publikovaného ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod č. 1681/2008, www.nssoud.cz. Lze tedy uzavřít, že při vydání napadeného usnesení nebyl soud nesprávně obsazen.

Nesprávný údaj v poučení napadeného usnesení o možnosti podat kasační stížnost z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. není způsobilý vyvolat zmatečnost rozhodnutí krajského soudu. Nejvyšší správní soud přisvědčil stěžovateli, že přezkoumávaným usnesením nebyl odmítnut návrh ani zastaveno řízení, a proto není na místě uplatnění důvodu podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., nicméně tato vada nemohla mít žádný vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí, natožpak způsobit jeho zmatečnost.

Nejvyšší správní soud shledal, že napadené usnesení není zmatečné, kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s. tudíž nebyl prokázán.

Dále se Nejvyšší správní soud věnoval stěžovatelem tvrzené nepřezkoumatelnosti usnesení krajského soudu spočívající v tom, že soud neuvedl, jakým způsobem si má stěžovatel opatřit finanční prostředky na placení soudních poplatků a na základě jakých důkazů dospěl soud k závěru, že podmínky pro osvobození od soudních poplatků nejsou splněny.

Krajský soud při svém rozhodování zohlednil ustálenou judikaturu soudů rozhodujících ve správním soudnictví, podle které *po občanském sdružení, hodlá-li být aktivně činným, lze požadovat, aby si materiální prostředky na svoji činnost (alespoň v základní a pro samotnou činnost nezbytné míře) zajistilo samo. Rezignuje-li sdružení na jejich zajištění, není možné odpovědnost za nevytvoření těchto prostředků bez dalšího převést na stát prostřednictvím osvobození od soudních poplatků* (srov. usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 1. 11. 2007, č. j. 62 Ca 40/2007 - 41, publikované ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod č. 1482/2008, případně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 5. 2008, č. j. 4 As 18/2008 - 32, www.nssoud.cz).

Vycházejí z citovaného právního názoru, krajský soud nepochybil, pokud si při formulaci závěru o tom, že stěžovatel nesplňuje podmínky pro osvobození od soudních poplatků, vystačil se stanovami stěžovatele a údaji vyplněnými ve formuláři vzor 060. Své rozhodnutí pak krajský soud náležitě odůvodnil. Povinností krajského soudu rozhodně nebylo stěžovatele poučovat o tom, kde a jak získat prostředky pro zaplacení soudního poplatku, postačilo toliko zdůvodnit, proč stěžovatele nelze od soudního poplatku osvobodit. To krajský soud učinil, napadené usnesení tudíž není nepřezkoumatelné.

Nejvyšší správní soud poté přezkoumal, zda se krajský soud při interpretaci a aplikaci ustanovení § 36 odst. 3 s. ř. s. nedopustil nesprávného posouzení právní otázky.

Podle § 36 odst. 3 s. ř. s. účastník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu osvobozen od soudních poplatků. Dospěje-li však soud k závěru, že návrh zjevně nemůže být úspěšný, takovou žádost zamítne. Přiznané osvobození kdykoliv za řízení odejme, popřípadě i se zpětnou účinností, jestliže se do pravomocného skončení řízení ukáže, že poměry účastníka přiznané osvobození neodůvodňují, popřípadě neodůvodňovaly.

Nejvyšší správní soud předesílá, že výklad tohoto ustanovení byl v nedávné době modifikován usnesením rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 5. 2010, č. j. 1 As 70/2008 - 74, www.nssoud.cz, podle kterého *při posuzování podmínek pro osvobození od soudních poplatků soud podle § 36 odst. 3 věty první s. ř. s. zkoumá, zda právnická osoba má dostatečné prostředky. Pokud právnická osoba vědomě uspořádá svoji činnost tak, aby dlouhodobě setrvala bez dostatečných finančních prostředků, ačkoliv jejich vynakládání v souvislosti s vykonávanou činností je obvyklé a nezbytné, nelze takovou právnickou osobu zpravidla osvobodit od soudního poplatku ve smyslu § 36 odst. 3 s. ř. s.*

V odůvodnění rozšířený senát vyslovil, že *součástí zkoumání existence dostatečných prostředků však musí být i prověření, zda právnická osoba jejich nedostatek ve skutečnosti nepředstírá. Indicií takového předstírání právě vzhledem k odlišnostem podstaty právnických osob od osob fyzických zpravidla bude dlouhodobější fungování právnické osoby bez přiměřeného formálního majetkového zájemí. Jestliže právnická osoba dlouhodoběji funguje v souladu s účelem (cílem), pro který byla založena či který je předmětem její činnosti, aniž by ovšem byla schopna takové fungování zabezpečit ze zdrojů, které má sama právně k dispozici, je to indicií, že ve skutečnosti ekonomické zájemí takové osoby tvoří lidé podílející se přímo či nepřímo, zjevně či skrytě na její činnosti. Takové dlouhodobé fungování tedy naznačuje, že skutečné ekonomické možnosti dané právnické osoby jsou větší než rozsah majetku, který jí (formálně) právně patří, a že ve skutečnosti netrpí nedostatkem prostředků, neboť žádná právnická osoba nemůže jako skutečně samostatná entita dlouhodobě existovat bez dostatečného majetkového zájemí pokrývajícího náklady na její činnost.*

Důkazní břemeno k prokázání, že nemá dostatek prostředků, nese účastník řízení. V případě, že v řízení vyjdou najevo výše uvedené indicie, je proto na právnické osobě, aby prokázala, že fakticky nedisponuje prostředky formálně vlastněnými někým jiným, zejména pak fyzickými osobami podílejícími se na její činnosti či jinými právnickými nebo fyzickými osobami, s nimiž ji pojí faktické vztahy. Jelikož nelze po nikom požadovat prokázání negativní skutečnosti, bude na právnické osobě, aby podrobně osvětlila všechny relevantní aspekty své činnosti a popsala, z čeho jsou financovány a jak vysoké faktické náklady vyžadují.

I kdyby právnická osoba unesla výše popsané důkazní břemeno, bude zpravidla na místě odepřít jí na základě soudního uvážení dobrodíní osvobození od soudních poplatků, bude-li model jejího fungování založený vědomě na tom, že určitý typ obvyklých nákladů na svoji činnost, s jejichž vynakládáním vzhledem k povaze této činnosti musí zásadně počítat, eliminuje tím, že své poměry (tedy způsob vyřizování činnosti a financování potřeb) nastaví tak, aby delší dobu setrvala ve stavu bez dostatečných prostředků. Přesně taková situace by nastala u občanského sdružení zabývajícího se účastí ve správních a soudních řízeních zejména v oblasti ochrany životního prostředí či kulturních nebo urbanistických hodnot, které by administrativní a odbornou agendu s tím spojenou zajišťovalo prací svých členů či příznivců anebo účelově vázanými příspěvky (granty apod.) nepoužitelnými na úhradu soudních či správních poplatků, avšak spoléhalo na to, že vzhledem k nedostatku majetku bude vždy od těchto poplatků osvobozováno. Nutno si totiž uvědomit, že § 36 odst. 3 s. ř. s. stanoví výjimku z pravidla – soudní poplatky jsou účastníci řízení z dobrých důvodů (zejména kvůli omezení podání k soudům na ta, která jsou vskutku vážně míněna, a kvůli částečnému krytí nákladů na fungování justice) zásadně povinni platit a pouze výjimečně mají být od této povinnosti osvobozeni. Výše uvedený model fungování

právnícké osoby ovšem ratio uvedeného ustanovení zcela popírá, činí-li v jejím případě z výjimky pravidlo, a snaží se tedy zákonodárcem stanovené pravidlo eliminovat.

V projednávané věci požádal o osvobození od soudních poplatků stěžovatel, který je občanským sdružením. Mezi základní cíle tohoto sdružení podle jeho stanov patří chránit přírodu a krajinu, poskytovat obecně prospěšné činnosti v oblasti ochrany životního prostředí, vyhledávat, aktivizovat a podporovat síly k naplnění tohoto cíle, rozvíjet aktivity za účelem ochrany a zlepšení životního prostředí v Písku a zaměřit svou činnost na ochranu zeleně a architektonického odkazu předků v Písku a okolí. Mezi formy své činnosti stěžovatel řadí mimo jiné účast ve správních a jiných řízeních, při nichž mohou být dotčeny cíle sdružení. Podle stanov jsou členové sdružení povinni zaplatit zápisné a roční členské příspěvky ve výši určené členskou schůzí.

V žádosti o osvobození od soudních poplatků ze dne 8. 2. 2010 stěžovatel uvedl, že nemá žádný zdanitelný příjem ani větší než nepatrný majetek a soudní poplatek nemůže zaplatit z důvodu nemajetnosti. V potvrzení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech (vzor 060) stěžovatel vyplnil, že nemá žádný majetek ani žádné příjmy, pouze členské příspěvky ve výši 400 Kč.

Na výzvu Nejvyššího správního soudu stěžovatel doplnil, že má sedm členů a roční výše členského příspěvku jednoho člena činí 50 Kč. V letech 2009 a 2010 neinkasoval stěžovatel žádné zápisné.

Nejvyšší správní soud vyhodnotil celkovou finanční situaci stěžovatele a shledal, že model jeho fungování neumožňuje placení soudních poplatků, ačkoliv tyto poplatky lze považovat za obvyklé náklady činnosti stěžovatele, jenž vystupuje v pozici žalobce v nejednom řízení vedeném u soudů rozhodujících ve správním soudnictví (jak je Nejvyššímu správnímu soudu známo z jeho úřední činnosti).

S účastí v soudních řízeních, která patří mezi formy činnosti stěžovatele, je neodlučně spjata povinnost platit soudní poplatky, čehož si stěžovatel a jeho členové nepochybně musí být vědomi. Navzdory tomu stěžovatel delší dobu setrvává ve stavu bez dostatečných finančních prostředků použitelných na úhradu soudních či správních poplatků a spoléhá na to, že bude pro nedostatek majetku od těchto poplatků osvobozen.

Jinými slovy, stěžovatel se úmyslně snaží určitý typ obvyklých nákladů na svoji činnost, s jejichž vynakládáním vzhledem k povaze této činnosti musí zásadně počítat, eliminovat tím, že své poměry (tedy způsob vyřizování činnosti a financování potřeb) nastavil tak, aby delší dobu setrval ve stavu bez dostatečných prostředků. Za takové situace je podle názoru Nejvyššího správního soudu na místě stěžovateli osvobození od soudních poplatků odeprít, ačkoliv prokázal, že nemá dostatek finančních prostředků.

Krajský soud tedy v napadeném usnesení - byť s nepatrně odlišnou argumentací - dospěl ke správnému závěru, že stěžovatele navzdory jeho nemajetnosti nelze od soudního poplatku osvobodit, a jeho žádost zcela v souladu se zákonem zamítl.

Nejvyšší správní soud na okraj podotýká, že k modifikaci výkladu ustanovení § 36 odst. 3 s. ř. s. rozšířeným senátem došlo až po vydání napadeného usnesení, a proto nelze krajskému soudu vytýkat, že při svém rozhodování vycházel z právního názoru dříve zastávaného Nejvyšším správním soudem a nepoužil kritéria a postup nově formulovaný rozšířeným senátem. Od právního názoru rozšířeného senátu se však podstatnou měrou neodchýlil, a proto nebylo

nutné napadené usnesení rušit, aby žádost stěžovatele opětovně zamítl s mírně odlišným odůvodněním. Takový postup by byl podle názoru Nejvyššího správního soudu neefektivní a v rozporu se zásadou procesní ekonomie a zásadou rychlosti a plynulosti soudního řízení.

Z hlediska namítaného porušení práva na přístup soudu či práva na spravedlivý proces Nejvyšší správní soud konstatuje, že podle čl. 36 odst. 4 Listiny základních práv a svobod podmínky a podrobnosti práva na soudní a jinou právní ochranu upravuje zákon. Jednou z těchto podmínek je i zaplacení soudního poplatku v případě, kdy je poplatková povinnost dána zákonem.

Zákonný požadavek zaplacení soudního poplatku nemůže být proto považován za porušení práva na přístup k soudu, resp. práva na spravedlivý proces. Obdobně vnímá soudní poplatky rovněž Ústavní soud, který je řadí mezi podmínky realizace práva na soudní ochranu. Ve svém nálezu ze dne 3. 8. 1999, sp. zn. IV. ÚS 162/99, Ústavní soud uvedl, že *úprava poplatkové povinnosti či osvobození od ní provedená zákonem České národní rady č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, představuje jeden ze základních momentů podmiňujících právo na soudní ochranu ve smyslu čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“). Stanovil-li totiž zákon i v tomto směru pevná pravidla umožňující přístup k soudu také splněním v něm obsažených podmínek, potom tyto podmínky musí respektovat nejen ten, kdo se dovolává práva na soudní ochranu, ale také stát prostřednictvím orgánu soudní moci.*

Ani námitka porušení práva na přístup k soudu nebyla proto shledána důvodnou.

Nejvyšší správní soud uzavírá, že nezjistil namítanou nezákonnost napadeného rozhodnutí, ani naplnění kasačních důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. c) a d) s. ř. s., a proto kasační stížnost proti usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 3. 3. 2010, č. j. 10 A 5/2010 - 34, podle § 110 odst. 1 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. za použití ustanovení § 120 téhož zákona. Protože úspěšnému žalovanému v tomto stádiu řízení žádné náklady nad rámec běžné činnosti nevznikly a stěžovatel v řízení nebyl úspěšný, bylo rozhodnuto tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 2. září 2010

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu